

consell de redacció

Antoni BATLLE i DIAZ
Francesc SABATER i COMAS
Salvador TRIADÓ i AYMERICH

Edita:

Secció de Ciències Naturals
del Museu Municipal de Mataró.

Carreró, 17 - 19
Tel. 798 10 29

Dip. Legal: B-19.169-1979.

Impressió:

Copisteria Castellà
Pujol, 39 - Mataró

Portada:
Gravat naturalista de 1887

en aquest número hi trobareu

Pag. 3	Editorial
Pag. 4	Els mol·luscs marins (II)
Fauna malacològica del Delta de l'Ebre.
Pag. 7	Les hormones.
Pag. 12	Introducción a las aves de las casas, torres, iglesias y masías de El Maresme.
Pag. 54	L'aigua com a patrimoni natural a Mataró.
Pag. 55	Itineraris de la natura del Corredor.
Pag. 56	Activitats.

EDITORIAL

CINC ANYS DEL LLIBRE BLANC DE LA NATURA

Per Sant Jordi féu cinc anys, un grup d'homes de ciència, entre els quals s'hi comptaven els més prestigiosos naturalistes del país, ens feien a mans un document únic: El Llibre Blanc de la Gestió de la Natura als Països Catalans. De gran valor, per quant assentava les bases de l'actuació pública en la gestió del patrimoni natural en temps en què precisament, i tal com remarcava el secretari de redacció de l'obra a la presentació, era evident el divorci existent entre l'administració i els homes de ciència.

Eren temps políticament difícils, perquè encara que el llibre fou publicat quan tot just s'iniciava el procés de democratització de les institucions de l'Estat, havia estat concebut i redactat en els últims temps del règim anterior. Mancat com estava el país d'unes institucions pròpies i democràtiques res de bo hom no podia esperar del futur del nostre patrimoni natural assetjat arreu per l'especulació i el mal govern. Aleshores, com ara, les solucions eren més de les polítiques.

Cinc anys després, en la nova situació política, havent recuperat el país els seus propis i seculars òrgans polítics que possibiliten nous instruments de treball, amb plenes competències per part de la Generalitat en la gestió del patrimoni natural, és el moment de preguntar-se: què s'ha fet de les promeses electorals dels polítics i de les esperances d'apostades en elles?

Continuen plantejats alguns dels greus problemes que denunciava el Llibre Blanc: la utilització inadequada del sòl, la contaminació dels aqüífers, la sobreexplotació dels boscos, els incendis forestals, l'energia nuclear i un llarg etcètera... que sovint fan pensar a l'home del carrer i treu de polleguera a l'ecologista radical que avui no ha canviat res.

Els naturalistes saben que la utilització del marc natural requereix plantejaments econòmics que lògicament varien segons les idees polítiques de cadascú. La Generalitat com a ent públic està sotmesa als vaivens electorals i ha de respondre als interessos del partit guanyador i de la majoria que l'ha votat, perquè en definitiva el que sempre cal qüestionar és el model econòmic i dels recursos naturals. Això podria explicar el fet que sovint hom no hagi actuat amb la decisió i contundència que l'estat, a vegades agònic, del nostre patrimoni natural requeria. I quelcom semblant podríem dir respecte als ajuntaments.

Certament que han faltat les actuacions directes i ràpides que hom podia esperar de les promeses electorals dels nostres polítics, però no menys cert és que s'han posat bases de treball serioses i que fets com la creació de l'Institut Català del Sòl, per exemple, fan pensar que hom treballa en la línia correcta.

El treball per fer però, és immens. Cal dotar el país, i aquest és el gran repte al Parlament de Catalunya, d'una normativa legal que contempli tots i cadascun dels factors que permetin una bona gestió pública del marc natural. La decisió política sobre les nuclears, la normativa sobre parcs naturals i àrees protegides, una llei de muntanya, l'ordenació de les zones industrials, la protecció a l'agricultura són alguns dels temes que cal afrontar amb rapidesa, perquè evidentment correm el risc de legislar quan ja no sigui necessari perquè hagi arribat a uns nivells de degradació irreversibles. I això cal fer-ho amb serietat fent cas omís dels cants de sirena dels polítics en temps d'eleccions, però també dels pseudoecologistes que volen solucions immediates sovint deslligades de la realitat socio-econòmica del país. La formació de professionals conscients i la dotació de centres de treball i d'opinió científics és un altre dels punts que cal afrontar ràpidament, perquè si bé els polítics s'han de reservar el dret de legislar, els naturalistes han de poder fer servir els seus coneixements que l'administració els té en compte i que la seva opinió científica preval per sobre d'interessos econòmics i adhuc polítics. En definitiva es tracta de fer realitat allò que pretenia el Llibre Blanc de la Natura i que s'expressa a la dedicatòria que els seus autors feien: al país, amb l'esperança d'ésser-li útils.